

การบริหารยา phenytoin

ทางสายให้อาหาร

Phenytoin รูปแบบรับประทานที่มี ในโรงพยาบาล ชื่อการค้าคือ Dilantin® มี 2 รูปแบบคือ

1. Dilantin® Infatab 50 mg
2. Dilantin® capsule 100 mg (แคปซูลแบบออกฤทธิ์นาน)

พบการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยา phenytoin กับการให้อาหารทางสายยาง (enteral feeding) เมื่อให้พร้อมกัน ซึ่งมีผลต่อระดับยา phenytoin ในพลาสมาต่ำลง 50-75% ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการชักซ้ำ กลไกที่ถูกอธิบายไว้คือ ยาสามารถดูดซับที่ สายให้อาหาร และความไม่เข้ากันของยากับอาหารที่ให้ทางสาย ซึ่งจะไปลดการดูดซึมของยาลง อย่างไรก็ตามยังไม่มีข้อมูลชัดเจนที่ระบุว่าองค์ประกอบชนิดใดในอาหารที่เป็นปัญหามากที่สุด หรือสูตรอาหารใดที่เกิด ปรากฏิรียน้อยกว่าสูตรอื่นๆ ผู้ป่วยกลุ่มนี้จึง มีความจำเป็นในการวัดระดับยาในซีรัมบ่อยขึ้น

สิ่งที่ควรทราบในการบริหารยา คือ

- ไม่ควรนำยา Dilantin® cap 100 mg (แคปซูลแบบออกฤทธิ์นาน) มาบด เพราะส่งผลต่อการปลดปล่อยยาได้ ควรเลือกใช้ Dilantin® Infatab 50 mg
- ยารูปแบบเม็ด infatab ไม่ควรให้วันละครั้ง ควรแบ่งให้เป็นวันละ 3 ครั้ง และห่างจากการให้อาหาร 2 ชั่วโมง
- การบดยา ควรบดให้ละเอียด ระมัดระวังการอุดตันสายยาง
- ต้องระมัดระวัง การเปลี่ยนรูปแบบยาในผู้ที่ คุมอาการชักได้แล้ว เพราะอาจทำให้ชักซ้ำได้หรือเกิดผลข้างเคียงได้
- ผู้ป่วยเด็ก ไม่ควรให้ phenytoin พร้อมนมเพราะจะจับกับแคลเซียมแล้วเกิดการตกตะกอนของยาได้
- ควรติดตามระดับยาในเลือดอย่างใกล้ชิด หากมีการปรับเปลี่ยนการรักษา หรือวิถีในการให้อาหาร

เอกสารอ้างอิง

1. Phelps N. Management of phenytoin with enteral tube feeding. Mental Health Clinician 2012; 2(5):108-9.
2. กาญจนานันท์ อึ้งวงศ์. แนวทางเวชปฏิบัติโรคลมชักสำหรับแพทย์. กรุงเทพฯ: ธนาเพลส; 2559. หน้า 38.

สอบถามข้อมูลยาและพิษวิทยา โทร 9 - 7007

สอบถาม Medication Reconciliation (MR) โทร 9 - 6964

สอบถามเรื่องแพ้ยา และประวัติการแพ้ยา โทร 9 - 9555

มีอะไรในฉบับนี้

- ❖ การเกิดกลุ่มอาการทางจิตเวช ภายหลังจากการใช้ยา finasteride
- ❖ บริหารยาฉีด haloperidol lactate อย่างไรให้ปลอดภัย?
- ❖ เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ N-acetylcysteine injection
- ❖ การบริหารยา phenytoin ทางสายให้อาหาร

ปีที่ 16 ฉบับที่ 3
เดือนธันวาคม 2559

การเกิดกลุ่มอาการทางจิตเวช ภายหลังจากการใช้ยา finasteride

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
จดหมาย แจ้งเตือนเรื่องอาการทางจิตเวช
ภายหลังจากการใช้ยา finasteride ติดต่อกันเป็นระยะ
เวลานาน โดยอาการดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ไม่พึง
ประสงค์ที่พบได้น้อย แต่มีความรุนแรง โดยมีรายงานว่า
อาการดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังจ ากการใช้ยาไปแล้วเป็น
ระยะเวลา 3-4 เดือน

สืบเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการอาหาร
และยา ได้รับรายงานจากผู้บริโภคว่าได้มีการใช้ยา
finasteride 1 mg เพื่อรักษา ภาวะผมร่วง โดย
รับประทานครั้งละ 1 เม็ด วันละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา
หลายปีโดยเริ่มพบความผิดปกติทางด้านจิตและ
ประสาทหลังจากใช้ยาติดต่อกันเป็นระยะเวลา 4 เดือน
อาการที่พบ ได้แก่ ภาวะซึมเศร้า มีอาการวิตกกังวล
รวมถึงมีความจำที่ลดลง ซึ่งต่อมาแพทย์วินิจฉัยว่า
อาการที่พบ สัมพันธ์กับยา finasteride

ยาเม็ด finasteride มีความแรง 2 ขนาด ได้แก่
1 mg ใช้รักษาอาการผมร่วงในผู้ชาย และ 5 mg ใช้
รักษาโรคต่อมลูกหมากโต

เอกสารอ้างอิง

จดหมายข่าว HPVC Safety News. ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัย
ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ กองแผนงานและวิชาการ สำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา ฉบับที่ 5/2559 วันที่ 25 ตุลาคม 2559

บริหารยาฉีด haloperidol lactate อย่างไรให้ปลอดภัย?

ยาฉีด haloperidol LACTATE [ชื่อการค้า
Halolop® 5 mg/mL] ซื้อมาใช้เป็นยาสงบประสาท และ
รักษาอาการอาเจียน เป็นยาน้ำใสใช้ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ
(IM) หรือเข้าหลอดเลือดดำ (IV) [off-label route]

กรณีแพทย์สั่ง บริหาร haloperidol LACTATE
ทางหลอดเลือดดำ แบบ IV push เพื่อความปลอดภัย
ควรทำดังนี้ เจือจางยาฉีดด้วย D5W ให้มีปริมาตร
ครบ 10 mL ฉีดเข้าหลอดเลือดดำช้า ๆ ในอัตราเร็ว
ไม่เกิน 5 mg/min ต้อง monitored EKG เพราะอาจ
ทำให้เกิด QT prolongation และ arrhythmias
โดยเฉพาะในผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยที่มี
โรคหัวใจอยู่เดิม ดังนั้นการบริหารยาทางกล้ามเนื้อ จะ
ปลอดภัยกว่า

ระวังการสับสนกับ ยาฉีด haloperidol
DECANOATE [ชื่อการค้า Halodec®] ขนาด 50 และ
100 mg ซึ่งใช้ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ เท่านั้นสำหรับควบคุม
อาการทางจิตเวชระยะยาว

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ N-acetylcysteine inj.

N-acetylcysteine หรือ NAC เป็นยาที่ใช้บ่อย
และมีข้อบ่งใช้หลายอย่าง เช่น แก้ไขความเป็นพิษของ
พาราเซตามอลเกินขนาด ป้องกันไตถูกทำลายจากยา
กลุ่ม contrast media ความแรงที่มีในโรงพยาบาลคือ
300 mg/3 mL ชื่อการค้า Acetin® หรือ Flui mucil®

ในคำสั่งการรักษา NAC IV 600 mg ผู้บริหาร
ยามักมีความเข้าใจว่า มันคือ NAC Long® แท้จริงแล้ว
NAC Long® คือ N-acetylcysteine รูปแบบรับประทาน
เป็นยาเม็ดฟู่ขนาด 600 mg ดังนั้นการเรียกที่ถูกต้อง
ควรใช้คำว่า N-acetylcysteine IV 600 mg มากกว่า

**การบริหาร ยาทางหลอดเลือดดำนั้น ห้าม
ฉีด IV Push** ต้องเจือจางก่อนบริหารยา ในสารน้ำ เช่น
D5W, NSS ความเข้มข้นที่ให้ทาง peripheral line ไม่
เกิน 7 mg/mL ดังนั้นหากมีคำสั่งให้ NAC IV 600 mg ก็
สามารถเจือจางในสารน้ำ 100 mL ก็เพียงพอ

**ประเด็นที่สำคัญมากคือ อัตราเร็วในการ
หยดยาต้องไม่เร็วกว่า 1 ชั่วโมง** การให้ยาที่เร็วเกินไป
จะทำให้เกิด anaphylactoid reaction การแก้ไขทำได้โดย
แจ้งแพทย์ ให้ยา antihistamines รักษาตามอาการ จน
ผู้ป่วยดีขึ้นแล้วเริ่มให้ยาใหม่ด้วยอัตราที่ช้าลงกว่าเดิม

เอกสารอ้างอิง

Gahart BL et al. Gahart's 2017 Intravenous Medications. 33rd
ed. MI: Elsevier, 2017.